

NARIMAGAZINE

juni 2016

netwerken | informeren | inspireren

20
JAAR
NARIM

Annemarie Schouw: Uiterst trots en zeer tevreden terugkijkend op ons lustrumcongres ▶

Joris Luyendijk: 'Als het niet verboden is, ben je niet schuldig' ▶

Jo Willaert: 'Laten we zelf het beroep van Risk Manager verder vormen' ▶

De jeugd heeft de toekomst ▶

John Bakker en Bas Wokke: Van safety naar security ▶

Menno van de Marel: Op missie in de wereld van cybersecurity ▶

Crowd writing: met z'n allen teksten maken ▶

Uitreiking Edwin Meyer Award en NARIM Award ▶

TEDx zorgt voor Inspiratie met hoofdletter I ▶

NARIM

Nederlandse Associatie van
Risk en Insurance Managers

Uiterst trots en zeer tevreden terugkijkend op ons lustrumcongres

Toen Paul Bransz mij aan het begin van ons tweedaagse lustrumcongres op de Chesterfieldbank vroeg wanneer dit congres voor mij een succes zou zijn, antwoordde ik: 'Wanneer iedereen geïnspireerd, met een beetje "extra" en een goed gevoel huiswaarts keert.' Vrijdag kon ik vanaf een blinkend wit podium constateren dat wij er met elkaar een fantastisch evenement van hebben gemaakt. En dat gevoel heb ik nog steeds: een bijzonder congres, een recordopkomst, een goed programma, veel plezier, enthousiaste mensen en prachtig weer.

Iedereen had er zin in, in het inhoudelijke deel, maar zeker niet in de laatste plaats in het feest dat we met elkaar hebben gevierd vanwege ons 20-jarig bestaan. Wederom viel mij de saamhorigheid van de totale groep op. Verzekeraars, makelaars, wij als klanten, schade-experts, advocaten en andere service providers: met elkaar vormen we een dynamische groep.

Facing the future was het centrale thema. Hebben we met elkaar die blik in de toekomst kunnen werpen? Ik ben van mening van wel. Het programma zat goed in elkaar, te beginnen met de inleiding van Joris Luyendijk tot en met de samenstelling van een aanzienlijk deel van de inhoud van dit magazine via *crowd writing*, een novum. Met behulp van de buzzmaster is door velen hieraan een bijdrage geleverd. Ook de zogenoemde *break out-sessies*, ingevuld door onze sponsors, zijn bijzonder goed gewaardeerd.

Verheugend was ook de opkomst op de tweede dag. De presentatie van Bas Haring (wat is eigenlijk geld), Daan Weddepohl (over de netwerkeconomie en over delen) en het persoonlijke verhaal van Esther Vergeer (over het inrichten van je leven na een jarenlange topsportcarrière) waren zeer inspirerend. Ook deze verhalen hebben ons lustrumcongres extra kleur gegeven.

Daarnaast waren er de twee onderscheidingen, de NARIM Award voor ons gewaardeerde lid Titus Tiel Groenestege en de Edwin Meyer Award, ingesteld ter nagedachtenis aan Edwin Meyer door het M200-platform, een global platform van 30 insurance managers van multinationals en 10 leading insurers. Als NARIM zijn wij trots dat ons lustrumcongres het platform mocht zijn voor de eerste uitreiking van de award. Dat gebeurde door Arjen Ronner aan Martine Deveneijns.

Alles bij elkaar kijken we terug op een bijzonder congres, waarin alles mooi samenkwam. Voor ons als NARIM reden genoeg om vooral door te gaan op de weg die we al een aantal jaar geleden zijn ingeslagen. Wij zullen u het marktbrede podium blijven bieden om elkaar te ontmoeten, te spreken, kennis op te doen en informatie uit te wisselen.

Rest mij een woord van dank uit te spreken, naar alle mensen die achter de schermen veel werk hebben verzet, naar al onze sponsors en naar u als deelnemer. Met elkaar hebben wij er echt iets heel moois van gemaakt. Ik wens u alvast een fijne zomervakantie.

Annemarie Schouw
voorzitter NARIM

Colofon

Redactie NARIM
Postbus 65707
2506 EA Den Haag

Tekst en productie
Rijken & Jaarsma

Fotografie
Rob Lamping

Vormgeving
Met Opzet

(070) 345 74 26
info@narim.com
www.narim.com

Hoewel bij deze uitgave van NARIMagazine de uiterste zorg is nagestreefd, kan voor eventuele (druk)fouten en onvolledigheden niet worden ingestaan en aanvaardt het bestuur van NARIM geen aansprakelijkheid.

Joris Luyendijk over snel geld verdienen, hebzucht en immoraliteit in de Londense City

'Als het niet verboden is, ben je niet schuldig'

Schrijver en journalist Joris Luyendijk won verschillende prijzen voor zijn oeuvre. In zijn bestseller 'Het kan niet waar zijn' schetst hij een uitermate somber beeld van de gang van zaken in de financiële wereld, met name die van de investment bankers. Hebzucht, snel geld verdienen, immoraliteit en a-loyaliteit viert volgens hem nog altijd de boventoon. Het systeem is, de financiële crisis ten spijt, nauwelijks veranderd. Zijn oproep aan de verzekeringsindustrie: ga niet dezelfde kant op, maar kies voor de lange termijn om samen met de klant geld te verdienen.

Is er binnen tien jaar weer een financiële crisis mogelijk? 60% van de aanwezigen achtte die kans reëel. Ook Luyendijk acht dit een reëel risico, want feitelijk is er in de wereld van de investment banks niet zoveel veranderd. *Short term greed*, in korte tijd zoveel mogelijk geld verdienen, staat nog steeds centraal.

Geen enkele loyaliteit

'Er is geen loyaliteit, niet naar de klant en niet onder medewerkers. In een tijdsbestek van vijf minuten kun je ontslagen worden en zeer geregeld zijn er rondes waarin mensen van het een op het andere moment de deur uit worden gewerkt. Bovendien is niemand aansprakelijk als het werkelijk mis gaat. In de doorgeschoten target- en bonuscultuur is geen malus. Als het niet verboden is, ben je niet schuldig. Dat is de norm.'

De verzekeringsindustrie is van oudsher anders en veel meer gericht op de lange termijn, constateert Luyendijk. Hoewel het gevaar voortdurend op de loer ligt dat targets en bonussen in het streven naar persoonlijk gewin op korte termijn ook in de verzekeringswereld de boventoon gaan voeren. 'Ga niet dezelfde kant op als de bankwereld en dan met name de wereld van investment banking. Kies voor de lange termijn en streef er naar samen met je klant naar een hele cyclus te

doorlopen en daarin gezamenlijk geld te verdienen. Uiteindelijk is iedereen daarmee beter af.'

Nog nooit van Risk & Insurance Managers gehoord

'Compliance Officers en ook Risk & Insurance Managers waren nieuwe beroepen voor mij. Ik snap nu het belang en wat deze mensen doen. Maar niemand heeft meer overzicht vanwege de complexiteit en de schaalgrootte. Mensen zijn maar een heel klein radertje in een immens systeem waarin algoritmes en automatisering steeds meer de boventoon voeren. Niemand voelt zich daardoor verantwoordelijk. Het hele systeem wordt steeds meer rule based. Controle en toezicht worden alsmaar belangrijker, maar het blijft achter de feiten aanhollen. Ook omdat overheden steeds meer aan de markt overlaten.'

Waar wet- en regelgeving vooral nog nationaal is ingericht en per definitie achter de ontwikkelingen aanloopt, is het kader van ondernemingen mondiaal. 'Bestuurders van dit soort concerns voelen zich niet gehouden aan nationale regels en handelen vooral post-nationaal. Daarom geldt: zolang het niet verboden is, mag het. Dat is onlangs weer eens duidelijk naar buiten gekomen na de publicatie van de Panama Papers.'

Kleiner, simpeler, overzichtelijker

Kleiner, simpeler, overzichtelijker. Dat is volgens Luyendijk de te volgen weg. 'Maar in het huidige systeem zijn daarvoor geen prikkels. Dus gaat iedereen gewoon op de oude voet door. We are flying blind. De pijn van de crisis is niet echt gevoeld, omdat er voortdurend geld wordt bijgedrukt. Zolang er fundamenteel niets verandert, is het wachten op de volgende crisis.'

Minder groei is niet erg. De focus op aandeelhouderswaarde mag niet te zeer overheersen. Laat de verzekeringsindustrie en hun klanten zich daarvan bewust zijn.'

Jo Willaert, FERMA President aanwezig bij NARIM Congres

'Laten we zelf het beroep van Risk Manager verder vormen'

Professionalisering en positionering zijn noodzakelijk om de functie van Risk Manager de inhoud te geven die het verdient. FERMA, de Europese koepel waartoe ook NARIM behoort, investeert hierin door de Europese certificering van het beroep van Risk Manager, door de banden vanuit Europa met alle nationale associaties te verstevigen en door een stevige Europese lobby.

FERMA President Jo Willaert was beide dagen als gast aanwezig bij het NARIM Congres. De Risk & Insurance Manager is nu nog te vaak 'onzichtbaar' voor de top van de organisatie, stelde hij op het podium. 'Veel Risk & Insurance Managers zijn eenlingen binnen hun organisatie. Het zijn doorgaans mensen met veel ervaring in het verzekeringsvak. Hun functies zijn vaak vanuit de praktijk ontstaan. Bovendien is de functie-inhoud nogal divers.'

Helicopterview

Willaert: 'Zonder een duidelijke positionering is het moeilijk om als specialist de meerwaarde van je adviezen aantoonbaar te maken naar de Board. Risk Managers rapporteren nu wellicht niet aan de juiste personen en krijgen vanwege hun onzicht-

baarheid niet de gewenste steun vanuit de top. Terwijl het in dit beroep juist belangrijk is om vanuit een helicopterview op hoog niveau overzicht te hebben over de verschillende afdelingen en silo's.'

Certificering als kwaliteitskeurmerk voor de professionele Risk Manager

Om de positie van de Risk Manager wel de gewenste positie te geven binnen hun organisaties, is een Europese certificering een belangrijk element. FERMA heeft hiervoor een ambitieus opleidingstraject met bijbehorende certificering en accreditering gelanceerd: Rimap. Het is het grootste project dat FERMA in zijn historie heeft opgepakt. Willaert: 'Ik hoop dat we tijdens het FERMA Seminar in Malta de eerste certificaten kunnen uitreiken.' Daarnaast

wil FERMA onder leiding van Jo Willaert investeren in het aanhalen van de banden met de nationale associaties. 'Met NARIM zijn van oudsher goede contacten. Maar voor veel NARIM-leden zijn wij nog altijd een beetje "de ver van het bed show". Terwijl steeds meer zaken Europees worden geregeld en vastgesteld. Als Europese koepel willen wij meer en betere mogelijkheden creëren om kennis te delen en mensen met elkaar in contact te brengen. Via moderne communicatiekanalen en -middelen, maar ook via persoonlijk contact.'

Europese lobby meer inhoud geven

Daarnaast moet de lobby richting de Europese overheden, met name de Europese Commissie meer inhoud krijgen. Willaert: 'FERMA wil actief betrokken zijn bij de Europese besluitvormingsprocessen. Zoals we onlangs hebben gedaan op het gebied van cyberrisico's. Het lobbywerk is een intensief proces, maar die uitdaging ga ik graag aan.'

Willaert roept alle Risk & Insurance Managers op zich in te schrijven voor het FERMA Seminar op 3 en 4 oktober in Malta. 'Het gaat er om dat we bij onze directies en raden van bestuur beter gezien en gehoord worden. We hebben de mogelijkheden het beroep te kunnen vormen naar eigen inzichten. Dat lijkt me een enorme opportunity waaraan we allemaal kunnen bijdragen.'

Acht interactieve workshops door sponsoren

Tijdens het Congres kregen de sponsoren de mogelijkheid om bij te dragen aan de invulling van het programma door het organiseren van workshops. Dit leidde tot acht workshops waarvan de deelnemers er de donderdagmiddag twee konden volgen. We belichten er drie.

De jeugd heeft de toekomst

Flexibiliteit, bezit en automatisering zijn de thema's van de toekomst. Drie 'youngsters' van Aon gaven een mooi inkijkje in hun belevingswereld. Een weergave van de discussie.

Alexander Gorree

Flexibiliteit

Het wordt normaal om meerdere banen en meerdere werkgevers tegelijk te hebben. Daarbij is geld niet de belangrijkste drijfveer. Worden jongeren geprikkeld en betrokken bij nieuwe ontwikkelingen, dan is de kans groot dat ze langer bij een werkgever in dienst blijven. Ook wordt flexibel met werktijden omgegaan. De '9 tot 5 mentaliteit' is zeker niet vanzelfsprekend, een werkdag kan ook om 13.00 uur beginnen en doorgaan tot in de late uurtjes. Tussendoor mag er ruimte zijn voor ontspanning. Voor de huidige generatie managers is dat wellicht lastig te 'managen', ook omdat veel systemen hierop nog niet zijn ingericht, maar het is absoluut een ontwikkeling die er aan komt...

Leslie Clement

Bezit

Delen is het nieuwe hebben. Nu speelt dit al onder meer de hotelwereld (Airbnb) en de taxiwereld (Über). Ook in de financiële wereld blijft deze trend niet zonder gevolgen. Nu is nog geen vraag naar verzekeringen bij het delen van producten; het draait (nog) om vertrouwen, maar dat kan niet lang meer duren. De verzekeringswereld moet een omslag maken en vooruit kijken, terwijl er bij het afsluiten van een verzekering traditioneel terug wordt gekeken. Consequentie van de deeleconomie is wel dat risico's complexer worden. Wie is er aansprakelijk als er bijvoorbeeld bij het 3D printen iets fout gaat? Het 'bezit' van kennis wordt ook een issue. Kennis delen maakt je sterker.

Paul Kleppe

Automatisering

Vormt automatisering een kans of een bedreiging? De meningen waren verdeeld. Automatisering zorgt voor een splitsing in de samenleving, het productiewerk wordt overgenomen door de computer. Dat betekent dat er banen zullen verdwijnen. Voor het aansturen van een robot, zijn immers niet veel mensen nodig. Belangrijk is wel dat automatisering een middel blijft en dat controle een belangrijk aspect zal blijven. Automatisering heeft er ook voor gezorgd dat de Assurantiebeurs is verdwenen. Toch is de behoefte aan persoonlijk contact gebleven, ook om vertrouwen te kweken. Leidt automatisering ook tot een ander sociaal leven? Geconcludeerd werd dat het niet zover zal komen dat we met z'n allen virtueel aan de bar staan...

John Bakker (REAS Euro) en Bas Wokke (Willis Towers Watson)

Van safety naar security

Zelfmoordterroristen die aanslagen plegen op Zaventem of op drukke plekken in Parijs. Een aanslag ligt op de loer. Hoe veilig voelt u zich op straat en in uw directe omgeving? Wat kunnen we doen tegen de nieuwe golf van terreur via zelfmoordaanslagen en welk veiligheidsniveau achten we als samenleving acceptabel?

Die vragen kwamen aan bod in de workshop van Bas Wokke, Senior Priority Broker bij Willis Towers Watson, en John Bakker, Head of Operations van REAS Euro, een bedrijf dat onder meer is gespecialiseerd in het opsporen en opruimen van explosieven.

We bevinden ons in de vierde terreurgolf, die van het religieus terrorisme, aldus John Bakker. 'Een marking point in onze wereld is 9/11, de aanslagen van Al Qaida op de WTC-torens in New York in 2001. In de huidige reeks van terreur is terreurgroep IS gefocust op doelen in West-Europa met als belangrijkste wapen de zelfmoordterrorist en als doel zoveel mogelijk slachtoffers te maken en onrust te creëren onder de bevolking.'

Hoe zijn dergelijke zelfmoordaanslagen te voorkomen en tot op welk niveau zijn veiligheidsmaatregelen acceptabel? Bakker: 'Een zwaar beveiligde staat is praktisch gezien niet te realiseren. We leven in een open economie en die economie moet wel blijven draaien. Dat is de afweging die we met z'n allen moeten maken. Helemaal voorkomen kan niet, maar wat is dan de volgende stap?'

'Dirty bombs'

Bakker noemde een aantal mogelijke voorbeelden: aanslagen met zogenaamde dirty bombs (met radioactieve stoffen) en de inzet van biologische wapens. Maar ook de talrijke wapendepots waar munitie uit de Eerste en Tweede Wereldoorlog

liggen opgeslagen, vormen een potentieel risico. In deze vaak matig beveiligde omgevingen is het relatief eenvoudig een aantal granaten mee te nemen. 'In België vinden boeren in de omgeving van leper nog dagelijks oude munitie die ze vervolgens langs de kant van de weg leggen.'

Het nu van terreurverzekeringen

Hoe veilig waan je je en hoe zit dat vanuit verzekeringsperspectief? Bas Wokke: 'Een verzekering die overal ter wereld effectief is, is nog niet zo eenvoudig als het lijkt. Er zijn verschillende definities, verschillende dekkingen en uitsluitingen. In verschillende landen gelden verschillende limieten en zijn er aanzienlijke verschillen in premies. De meest voor de hand liggende oplossing is het afsluiten van een wereldwijde polis die op het niveau van het moederbedrijf de verschillen in dekking (DIC) en

bedragen (DIL) afdekt. Hiermee worden mogelijke hiaten in de dekking van lokale polissen afgedekt. Dergelijke verzekeringen zijn uit te breiden met dekkingen voor bijvoorbeeld contingent business interruption of denial of access without property damage. De vraag blijft of dergelijke verzekeringen voldoende soelaas bieden in geval van een aanslag.'

Awareness

Belangrijk is in elk geval voldoende awareness te creëren voor de gevolgen van terreur en aanslagen. John Bakker: 'Verzekeraars reageren per definitie reactief in plaats van proactief.' Zijn advies aan verzekeraars en makelaars: praat met partijen zoals inlichtingendiensten over verwachtingen en dreigingen. Gebruik die informatie bij het ontwikkelen van producten en de advisering aan klanten.'

John Bakker

Menno van de Marel, Fox-IT:

Op missie in de wereld van cybersecurity

Cyberrisks en de beveiliging tegen cybercrime zijn hot topics. Toch nemen nog lang niet alle bedrijven afdoende maatregelen en dat is uiterst vreemd, vindt Menno van de Marel, CEO van Fox-IT. Want het is geen kwestie of je wordt gehackt, maar wanneer. Zorg daarom voor een goed plan, geaccepteerd op het hoogste niveau in de organisatie.

De helft van alle bedrijven is de voorbije jaren al eens gehackt en buiten de financiële sector komen veel van die hacks soms pas in een laat stadium aan het licht. Van de Marel: 'De digitale tijd biedt enorme kansen, maar tegelijk moet je je ook bewust zijn van de risico's. Kijk naar recente hacks van banken in Bangladesh en Vietnam waar enorme bedragen gedurende lange tijd ongemerkt weggesluisd konden worden. Als het mis gaat, kunnen de miljoenen zo maar de deur uit stromen.'

Cybersecurity uiterst serieus nemen

Van groot belang is het onderwerp cybersecurity serieus op te pakken. Op missie gaan in je eigen bedrijf. 'Natuurlijk blijft het een race achter de feiten, maar dat wil niet zeggen dat je er niets aan kunt doen. Hackers zijn voortdurend op zoek naar nieuwe mogelijkheden om in te breken. Tegelijk vertonen ze ook veel kopieergedrag. De een bedenkt iets nieuws, anderen kopiëren dat. Daaruit valt veel te leren.'

Koester je nerds

Belangrijk is kennis van hackers en van hacks op te doen. Koester je nerds, stelt Van de Marel. Op een schaal van 'volwassenheid' van organisaties op dit terrein scoort een grote groep ondernemingen en organisaties lager dan 1 (op een schaal van 1 tot 5). De financiële sector uitgezonderd (3 tot 4). Onbegrijpelijk in de ogen van Menno van de Marel en zijn collega's van Fox-IT. 'Mensen zien wel kansen, maar hebben onvoldoende oog

voor de risico's van "cyber". Of ze willen die niet zien.'

Is er wat aan te doen?

Zeker, meent Menno van de Marel. 'Leer van de ervaringen van anderen. In de eigen aanpak onderscheidt Fox-IT vier elementen: preventie, intelligence, detectie en respons. 'Detectie is het allerbelangrijkst. In veel gevallen wordt een lek veel te laat opgemerkt. De gemiddelde detectietijd is 200 dagen. Al die tijd hebben onbevoegden toegang gehad tot jouw systemen.' De tweede belangrijke stap of actie is respons: snel reageren en zorgen voor een goede opvolging. 'Veel schade is daarmee te voorkomen. Door voldoende kennis te ontwikkelen van detectie en opvolging ontstaat vanzelf "intelligence" en dat is weer van belang voor preventie.'

Awareness over cybersecurity creëren

Bovenal is het van belang om over het onderwerp cybersecurity met elkaar te praten, ook met de top. 'Niet denken dat het wel goed zit, maar awareness ontwikkelen op alle niveaus.

Stel jezelf drie serieuze vragen:

- Hoe is de Board of het bestuur bezig met cyberrisks?
- Is er een up-to-date plan en hoe ziet de uitvoering er uit?
- Welke resultaten zijn behaald op het gebied van detectie en wat is hiermee gedaan?

Als Risk & Insurance Manager heb je een taak om het bestuur te voeden met informatie. Belangrijk is dat er een plan is en dat dit op het hoogste niveau wordt gedragen. Daarmee begint alles.'

Crowd writing: met z'n allen teksten maken

Een nieuwigheid tijdens het NARIM Congres, door dagvoorzitter Rens de Jong gepresenteerd als 'crowd writing'. De zaal werd uitgedaagd om met elkaar te discussiëren over een aantal stellingen en daar via de Buzz Master op te reageren. Ter plekke werden degenen met meest opvallende uitspraken gevraagd om een nadere toelichting. Dat leverde inspirerende en verrassende uitspraken op.

STELLING: Big data en cyber crime zijn zowel kansen als bedreigingen. Hoe kan de Risk & Insurance Manager van de toekomst zijn/haar meerwaarde waar- maken? Wat gaan we anders doen?

'We moeten ons nog meer dan anders bewust zijn van dat wat we willen delen.'

Kees Boutsma

'Kennis vergaren en terug naar school.'

Tjerk van Dijk

Tjerk van Dijk:

'Ons vakgebied verandert snel. Soms is het dan goed om een spiegel voorgehouden te krijgen, dan leer je dat je het soms mis hebt en dat je door de nieuwe inzichten je werk beter kunt doen. Ik volg de masteropleiding Enterprise Risk Management. Daar wordt de dagelijkse praktijk teruggebracht naar het theoretisch kader. Hierdoor kan ik beter uitleggen wat problemen en mogelijkheden zijn. Het is een betere communicatie- tool. Het geeft ook betere inzichten. Door de open dialoog in de klas kunnen wij ervaringen delen zonder dat deze informatie meteen op straat ligt.'

'Kansen voor preventie services. Verzekeraar moet kennis van zaken hebben op het gebied van cyber om adequaat klanten te adviseren voor preventie en om adequaat schade te kunnen vaststellen.'

Anouk Bouwhuis

'De risk manager is de Haarlemmerolie van de toekomst.'

Adri van der Waart

Adri van der Waart:

'Er werken heel veel techneuten in mijn bedrijf en er is veel data beschikbaar. De kunst is om al die gremia bij elkaar te brengen. Ervoor zorgen dat de verzekeraars naar je toe komen en naar je luisteren. De Risk & Insurance Manager moet die informatie delen met heel veel anderen, wij zijn de brug tussen al die partijen. Die rol gaan we claimen. Twee jaar geleden ben ik op zoek gegaan naar cyberverzekeringen voor ons bedrijf. Ik heb de Nederlandse en Amerikaanse afdelingen van ons bedrijf bij elkaar gezet en hen gevraagd: "Wat is jullie probleem?" Vervolgens ben ik naar de verzekeringsmarkt gegaan en hen gevraagd: "Wat denken jullie dat ons probleem is?" Die antwoorden heb ik naast elkaar gelegd en heb vervolgens de betrokken partijen samen laten komen. Toen is het systeem gaan draaien. Daar heb je olie voor nodig. Die olie, dat is de Risk & Insurance Manager.'

'Kansen om criminaliteit op te sporen. Duidelijk maken aan het hoger management dat het belangrijk is. Samenvatten van risico's.'

Roelie Schaaf

'Uitdagings van nu zijn de dictators van morgen. Niet te veel macht in 1 hand.'

Jeroen Fröhlich

'Focus will move to resilience and business risk management with insurance a commodity transaction.'

Angus Rhodes

'Kennis opdoen. Upside risk meenemen. Big data in complexe schade niet leading laten zijn.'

Steven Verhaar

'Alles weer op papier. Andersom denken!'

Ad Westerhof

Ad Westerhof: 'Je moet andersom denken, vanuit jezelf denken en je niet laten leiden door de dingen die voorbij komen: kansen, bedreigingen. Je kunt ook gebruik maken van papier... Belangrijk is niet achter elkaar aan te lopen, dan kom je namelijk allemaal met dezelfde oplossing. Denk andersom, papier is goed.'

'Organisatie risicobewust maken en organiseren dat er verstandig met data wordt omgegaan.'

Hans Berkers

'Meer aandacht voor cyber en privacy. Predictive modelling van schade.'

Michel Mackaaij

'Toepassingen op big data zijn nodig en leiden tot efficiënt en effectief werken. We moeten de kosten controleren.'

Alan Heijmans

'Aan alleen data heb je niets, je moet insights en adviezen geven als professional.'

Paul

'Binnen een oerwoud aan data vasthouden aan eigen beleid.'

Ingmar Larsson

STELLING: Om future proof te zijn, moeten we collectief de volgende cursus volgen: verzin een pakkende cursustitel.

'De autoloze ceo'

Kees Heijboer

Kees Heijboer:

'Om een bedrijf succesvol te runnen, moet je jongeren bij de board betrekken en hen de kans geven om mee te denken over nieuwe ontwikkelingen. De autoloze ceo staat eigenlijk voor de ceo zonder status.'

'Risk scenarios voor 2030'

Chris

'Back to the future 5'

Pieter Bakker

'Verdraai je perspectief'

Anouk Bouwhuis

Anouk Bouwhuis:

'Deze titel komt voort uit het reversed accountability aspect, maar ook uit het omdenken. Wij als risicomangers worden geacht buiten de box te denken en wijder te denken dan de mensen op de werkvloer en het management die met de dagelijkse dingen bezig zijn. Maar juist om onszelf ook uit te dagen en niet meegezogen te worden in de stroom van routines en protocollen... Vandaar: kijk naar jezelf en denk eens andersom.'

'Change 4-EVER'

Kelly Maynard

'Anticiperen kun je leren!

Annet van Duijn

'Geef big data een menselijk gezicht'

Bas Leijten

'Riskmanagement door de voorruit en niet via de achteruitkijkspiegel'

Joris van Eck

'Creëer het ultieme paradijs'

Theo Ellenbroek

'Communiceren voor dummies'

Geneviève

Geneviève:

'Alles in onze branche is terug te leiden tot communiceren met elkaar, als verschillende marktpartijen maar ook intern. Het gaat erom dat je met elkaar dezelfde taal spreekt. Hetzelfde geldt voor systemen. Volgens mij is dat de kern van waar we zouden moeten beginnen. Zowel in systemen als intermenselijk.'

Eerste Edwin Meyer Award voor Martine Deveneijns

Arjen Ronner reikte tijdens het NARIM Congres voor de eerste keer de Edwin Meyer Award uit. De prijs was voor Martine Deveneijns, Executive Director Business Development bij Willis Towers Watson. Zij kreeg de Award voor haar scriptie die gaat over de vaak onderbelichte risico's met betrekking tot de gezondheid van medewerkers binnen een organisatie.

In de aanloop naar de bekendmaking, stond Ronner stil bij de achtergrond van de Award. 'Uiteraard sta ik hier met gemengde gevoelens. Edwin Meyer (1955-2015) was een belangrijk persoon voor de masteropleiding Enterprise Risk Management, maar was daarnaast ook een bijzonder prettige en bescheiden persoonlijkheid. Hij was trots op het feit dat hij Risk & Insurance Manager was. Hij wist risicomanagement in een wereldwijde context te plaatsen. Na zijn werk bij Arcelor Mittal wilde hij zich gaan focussen op onderwijs. Hij had bijvoorbeeld concrete ideeën over hoe hij de kennis die wij hebben, kon exporteren naar opkomende landen.'

M200-platform ondersteunt Award

Edwin Meyer (1955-2015) was als docent nauw betrokken bij de masteropleiding

Enterprise Risk Management aan de Universiteit van Amsterdam. Hij was daarnaast actief binnen het M200-platform, een internationale groep van 30 Risk & Insurance Managers en 10 leading insurers. Het M200-platform steunt de opleidingsdoelstelling van jonge talentvolle mensen en heeft de instelling van de Award ook financieel mogelijk gemaakt. Gezien de samenstelling van de M200 (grote klanten en grootste verzekeraars) is de Award een breed gedragen initiatief.

Scriptie

De scriptie van Martine gaat over de gezondheid van medewerkers en de risico's die daaraan verbonden zijn. Martine: 'Want die, zo blijkt uit mijn onderzoek, worden vaak onderbelicht. Dat komt omdat HR-managers vooral gericht zijn op mensen en niet op het verzamelen,

kwantificeren en analyseren van data. Dat maakt het voor hen lastig om risico's in te schatten. Mijn boodschap is: leer de HR-managers omgaan met data en betrek hen in het risicoproces.'

Blij verrast

Martine was uiteraard blij verrast met deze onderscheiding. 'Ik vind het echt een enorme eer dat ik deze award heb gekregen, ook omdat het de eerste keer is dat deze werd uitgereikt. En voor mij persoonlijk is het extra bijzonder omdat ik behoor tot een van de laatste studenten van de Universiteit van Amsterdam die college kreeg van Edwin Meyer. Ik had nog veel meer van hem willen leren, zeker als ik alle positieve verhalen over hem hoor.'

Het beeldje, cadeautje van NARIM, en dat door de kunstenaar de titel 'The sky is the limit' mee kreeg, staat inmiddels bij Martine thuis op de schouw. Aan de Award was ook een geldprijs verbonden. 'Dat geld ga ik besteden aan een mooie, verre vakantie.'

Dankwoord

Martine had deze scriptie niet kunnen schrijven zonder de steun van haar omgeving. 'Daarom wil ik vanaf deze plek Willis Towers Watson, de Universiteit van Amsterdam, NARIM, collega's, vrienden en familie van harte bedanken. Zonder hen was het me niet gelukt.'

NARIM Award voor Titus Tiel Groenestege

Juryvoorzitter en NARIM-bestuurslid Tjerk van Dijk overhandigde tijdens dit NARIM-jubileumcongres de NARIM Award aan Titus Tiel Groenestege, Director Risk & Insurance bij Pon Holdings.

Het proces rondom de toekenning van de NARIM Award verliep volgens Van Dijk dit jaar anders dan voorgaande jaren. 'Vroeger kwamen we bij elkaar met een select gezelschap en werd vanuit die groep iemand voorgedragen. Dit jaar besloten we de markt wat breder te benaderen.' Dat leidde ertoe dat uiteindelijk vijftien personen en instanties werden genomineerd.

Innovatief, creatief en schakelen van helicopterview naar microdetailniveau

Van Dijk: 'Het bestuur besloot om de Award toe te kennen aan Titus Tiel Groenestege. Hij is door meerdere partijen expliciet voorgedragen omdat hij zich in de markt duidelijk weet te onderschei-

den. Volgens het juryrapport is Titus innovatief, staat hij open voor alternatieve en creatieve verzekeringsoplossingen en kan hij snel schakelen van een helicopterview naar zaken op detailniveau. Ook weet hij de driehoek van makelaar, verzekeraar en klant scherp in de gaten te houden.'

Blij en verrast

In zijn dankwoord gaf Titus aan verrast en blij te zijn met de onderscheiding. 'Ik dacht altijd dat de NARIM Award vooral bestemd was voor collega's die al heel lang in het vak zitten, als een soort oeuverprijs, zal ik maar zeggen. Ik vind het een hele eer dat ik hem dit jaar heb gekregen.'

TEDx zorgt voor Inspiratie met hoofdletter I

De vrijdagochtend stond in het teken van 'Meeting the future'. Drie sprekers gaven in een TEDx format hun visie op kansen pakken, risico's en dromen.

Bas Haring:

'Loop nodig risico'

Volksfilosoof Bas Haring wil mensen 'iets leren over economie'. Want zelf begreep hij daar weinig van. 'Dus zullen er velen zijn die weinig of niets van economie begrijpen.' Daarom is hij een campagne gestart. Via posters met teksten als 'Loop nodig risico', 'Spaar ons niet' en 'Zoek het uit' in de stijl van de Rijksoverheid daagt hij mensen uit in beweging te komen en vragen te stellen. Op deze opvallende manier zoekt hij naar antwoorden.

Geld is een briefje waar een cijfer op staat

Doel is mensen iets te leren over economie. Wat is eigenlijk geld en wat kun je er mee? 'Geld is een briefje waar een cijfer op staat. Wij geloven dat die briefjes waarde hebben. Dat is het enige fundament onder geld en eigenlijk is dat heel vreemd. Stop je dat papiertje in een doos, dan is het feitelijk waardeloos.'

Worden bezittingen altijd maar meer waard?

Haring had ook een lesje over risico. 'Als ik lees dat op de effectenbeurzen een miljard euro aan waarde is verdampt, vraag ik me af wat dat dan precies inhoudt. Zijn al die bezittingen dan in één klap weg? Het risico met bezittingen is dat je hoopt of verwacht dat het in de toekomst meer waard zal zijn. Maar dat hoeft natuurlijk helemaal niet zo te zijn. Iedereen die bezittingen heeft, loopt een risico dat deze in de toekomst niets waard zullen zijn. De toekomst is ongewis. Doe dan ook niet alsof dit niet zo is.'

Over de gemiddelde rente

In zijn boek over economie schrijft Haring 'leuke verhaaltjes'. Een van die verhaaltjes haalde hij aan. 'Rente is iets wat je nu betaalt voor iets dat je in de toekomst krijgt. Het rentepercentage is de vergoeding hiervoor, een gevolg van de waardevermindering van de toekomst. De gemiddelde rente door de jaren heen is 5%. Waar

komt dat getal vandaan? Dat staat in geen enkel boekje over economie.'

Loop nodig risico, stelt Bas Haring. 'Het kan niet anders en daarover moeten we ook niet moeilijk doen. We moeten economie sowieso niet moeilijker maken dan het is. Zaken simpel houden, voor leken begrijpelijk. Dat is mijn doel.'

Daan Weddepohl: 'Nieuwe wereld is georganiseerd in netwerken'

Toen in 2009 zijn huis afbrandde, bleef Daan Weddepohl achter met niets. Hij moest anderen om hulp vragen en was verrast over het effect. 'Mensen vinden het leuk te delen.' Het was de start voor de ontwikkeling van Peerby, een online platform waarop mensen allerhande spullen met elkaar kunnen delen. 'Want alles is er eigenlijk al. Waarom zou je zaken niet delen?'

Niets te verliezen

Als startup had Daan niets te verliezen en kon hij oneindig risico nemen. Het leidde tot succes. 'Ons uitgangspunt was: we gaan het proberen en gaan vooral leren van de ervaringen die we opdoen. Geen omvangrijke businessplannen en ingewikkelde bedrijfsprocessen, maar gewoon trial & error in de praktijk.'

Netwerken bieden oneindige mogelijkheden

De nieuwe wereld is volgens Daan georganiseerd in netwerken en dat biedt oneindig nieuwe mogelijkheden om met elkaar dingen te organiseren. En te delen, zoals dat ook via Peerby gebeurt.

Blockchain, het nieuwe netwerk

'Eigenlijk staan we nog maar aan het begin. Via het Internet of Things raakt alles aan elkaar verbonden. De netwerken zullen exponentieel groeien en nieuwe mogelijkheden ontstaan uit het niets. Zoals Blockchain, een netwerk van geld, autoriteit en vertrouwen. Alles wat er in wordt gestopt,

wordt bewaard. Transacties kunnen sequentieel worden toegevoegd, maar zijn daarna niet meer aan te passen. De opslag gebeurt niet op één centrale plek, maar op duizenden plaatsen. Mensen nemen zelf de regie over, bijvoorbeeld voor het sluiten van een contract.'

Samenleving rondom netwerken

'Van de huidige centraal georganiseerde samenleving gaan we naar een samenleving rondom netwerken. Hoe die er uit gaat zien, weet niemand. Dus moeten we niet doen alsof we dat weten. Wel moeten we de dingen zo gaan organiseren, dat we hiermee kunnen omgaan. We moeten wel. Dat is de enige zekerheid.'

Esther Vergeer: 'Focus op kansen'

In de topsport is het stellen van een doel helemaal niet moeilijk, vindt Esther Vergeer. Voor dat doel moet alles wijken. In haar geval de gouden medailles die ze haalde bij vier opeenvolgende Paralympische Spelen. Maar wat doe je na je topsportcarrière en hoe richt je je nieuwe maatschappelijke leven in? Hoe deal je met een dergelijke grote verandering?

Vertrouwde wereld vaarwel zeggen

'19 jaar lang heb ik in mijn eentje de wereld over gereisd voor mijn sport. Alles stond in het teken van topsport. Als je stopt, is dat weg. Je moet je leven opnieuw inrichten. Het is heel lastig je vertrouwde wereldje vaarwel te zeggen en jezelf vragen te stellen als: wie ben ik en wat kan ik? Veel topsporters hebben moeite met het opbouwen van een nieuw leven na hun sportieve carrière. Dat geldt ook voor mij. Nog steeds gaat dat met vallen en opstaan.'

Steun van mental coach

Er zijn genoeg projecten en activiteiten, zoals haar Esther Vergeer Foundation en

de begeleiding van een aantal gehandicapte sporters richting Rio. 'Al tijdens mijn topsportcarrière heb ik veel steun gehad aan een mental coach. Veel topsporters hebben zo iemand in hun omgeving. In het bedrijfsleven is dat nog lang niet gebruikelijk en eigenlijk is dat vreemd. Want ook in het bedrijfsleven wordt soms veel van mensen gevraagd.'

Wees bereid te veranderen

Hoe geef je vorm aan je eigen (nieuwe) toekomst? 'Wees bereid te veranderen en accepteer dat je nu eenmaal moet dealen met de omstandigheden. Zorg voor een uitdagende omgeving, zoek goede ondersteuning bij het waarmaken van je

doelstellingen en neem hierin het heft in eigen hand. Innoveer en excelleer door te focussen op kansen. Dat kost tijd en energie en vergt lef. Maar je komt er verder mee. Dat weet ik als ex-topsporter als geen ander.'

NARIM CONGRES

20 JAAR NARIM

FACING THE FUTURE.

VEEL DANK AAN ALLE SPONSOREN!

